

ЗАКОН
О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА НА НАКНАДУ МАТЕРИЈАЛНЕ И
НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ШТЕТЕ НАСТАЛЕ У ПЕРИОДУ РАТНИХ ДЕЈСТАВА ОД
20. МАЈА 1992. ДО 19. ЈУНА 1996. ГОДИНЕ
(неслужбени пречишћени текст*)

I – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се поступак, услови и критеријуми за остваривање права на накнаду материјалне и нематеријалне штете настале у периоду ратних дејстава од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године, физичким и правним лицима по чијим тужбеним захтјевима није правоснажно окончан судски поступак за накнаду штете, као и оним који су поднијели захтјеве за накнаду штете Правобранилаштву Републике Српске, те поступак склапања вансудских поравнања за наведену штету.

Лица по чијим тужбеним захтјевима није правоснажно окончан судски поступак за накнаду штете могу своје право остварити у складу са овим законом, а у супротном њихов предмет ће се уступити мјесно и стварно надлежном суду.

Члан 2.

Право на накнаду нематеријалне штете (сатисфакцију) имају физичка лица која су у периоду из члана 1. овог Закона, претрпјела физичке или душевне болове због умањења животне активности, наружености или страха, као и због смрти или нестанка блиског лица.

Право на накнаду штете из члана 2. става 1. ако је признато правоснажном судском одлуком или вансудским поравнањем, прелази на наслједника у случају смрти носиоца права.

Члан 3.

Право на накнаду материјалне штете, настале у периоду из члана 1. овог Закона, имају правна и физичка лица чија су потраживања настала по основама:

- мобилисаних или одузетих материјално-физичких средстава и опреме;
- испоруке материјала, производа и робе, као и извршених услуга за потребе одбране.

Члан 3а.

Остаривање права из члана 1. овог закона врши се у поступку пред Правобранилаштвом Републике Српске.

Предмети у којима је захтјев поднесен Правобранилаштву Републике Српске и у истима странке не желе закључити вансудско поравнање, у смислу члана 1. овог закона, обуставиће се пред Правобранилаштвом.

Члан 4.

Министарство Правде Републике Српске дужно је у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог Закона да донесе упутство о спровођењу поступка поравнања.

* Ово је неслужбени пречишћени текст Закона у који су уврштене измјене и допуне Закона објављене у „Службеном гласнику РС“ бр. 1/09, 49/09 и 118/09, што је потребно имати у виду приликом његовог коришћења

Члан 5.

Право на накнаду штете имају физичка и правна лица чији су тужбени захтјеви пред надлежним судовима по том основу запримљени закључно са 19. јуном 2001. године.

Право из става 1. овог члана имају и она лица чији су захтјеви запримљени после 19. јуна 2001. године, ако је штета коју су претрпјели у узрочно-последичној вези са обављањем војне службе и послова одбране у периоду од 20. маја 1992. године до 19. јуна 1996. године, те лица код којих је процес лијечења завршен после 19. јуна 2001. године, с тим да Захтјев буде поднесен најкасније до 28. фебруара 2010. године.

Физичка лица која су претрпјела душевни бол због нестанка блиског лица од 20. маја 1992. до 19. јуна 1996. године, остварују своја права у складу са чланом 2. став 1. основног закона.

Захтјеви из става 3. овог члана подносе се Правобранилаштву Републике Српске до 31. децембра 2009. године.

Члан 6.

Уколико надлежни орган из члана 3а. овог закона, оцијени да је захтјев лица основан, понудиће му поравнање.

Подносилац захтјева дужан је да се изјасни о поравнању у року од пет дана.

Члан 7.

Надлежни орган из члана 3а. овог закона ће донијети рјешење ако оцијени да је захтјев неоснован, односно донијеће закључак о обустављању поступка уколико подносилац захтјева не прихвата поравнање.

На рјешење, односно закључак из става 1. овог члана подносилац захтјева може уложити приговор Министарству правде, у року од осам дана од дана пријема истог.

Приговор разматра и припрема приједлог за рјешавање комисија коју именује Влада Републике Српске, а одлуку доноси Министарство правде.

Одлука Министарства правде је коначна.

Против Одлуке Министарства правде може се покренути управни спор.

Члан 8.

Влада Републике Српске дужна је, у року од 30 дана од дана стпања на снагу овог закона, именовати комисију за припремање приједлога за рјешавање приговора за накнаду ратне штете. Комисију чине представници:

- Министарства финансија,
- Министарства рада и борачко инвалидске заштите,
- Министарства управе и локалне самоуправе,
- Министарства правде,
- Борачке организације Републике Српске.

II – ИЗУЗЕЦИ ОД ПРАВА НА НАКНАДУ

Члан 9.

Предузећа која су током ратног периода имала статус државних предузећа, односно предузећа у којима је евидентиран државни капитал, а која су била носиоци материјалне обавезе за потребе одбране, у смислу одредби члана 26 до 36. Закона о народној одбрани („Службени гласник српског народа у БиХ“, број 4/92 и 6/92), члан 19. до 30. Закона о одбрани („Службени гласник српског народа у БиХ“, број 7/92), те одредби Уредбе о спровођењу материјалне обавезе за потребе одбране („Службени гласник српског народа у БиХ“, број 9/92), не могу остваривати право на накнаду

материјалне штете по том основу, нити штете настале поводом смјешатаја припадника оружаних снага и смјештаја избјеглог, односно расељеног становништва.

Члан 10.

Накнада штете не може се тражити на име добровољних давања у виду помоћи, донација и сл. од стране правних и физичких лица оружаним снагама Републике Српске.

Члан 11.

Лица чији су тужбени захтјеви правоснажно одбијени, осим захтјева који су одбијени по основу застаре у судском поступку, немају право на накнаду штете по овом закону.

Члан 12.

Право на накнаду штете, у смислу овог закона, немају лица којима је исплаћена накнада по истом одштетном основу, у било ком поступку прије ступања на снагу овог Закона.

III – ВИСИНА НАКНАДЕ

Члан 13.

Накнада штете (сатисфакција) због смрти или нестанка блиског лица утврђује се у сљедећим износима:

- 1) брачном или ванбрачном другу.....5.000 КМ;
- 2) дјетету (брачном, ванбрачном, усвојеном).....5.000 КМ;
- 3) родитељу, усвојоцу - ако је усвојење потпуно.....5.000 КМ;
- 4) брату, сестри.....2.000 КМ;
- 5) трошкови сахране.....600 КМ;
- 6) трошкови црнине.....200 КМ.

Лицима из става 1. тачка 4. овог члана може се признати право на накнаду нематеријалне штете само ако је између њих и умрлог или несталог постојала трајнија заједница живота, најмање три године прије смрти или нестанка блиског сродника.

Члан 14.

Накнада нематеријалне штете за претрпљене физичке и душевне болове због умањења животне активности, наружености или страха утврђује се у сљедећим износима:

- инвалиду I категорије са 100% инвалидитета.....10.000 КМ;
- инвалиду II категорије са 100% инвалидитета.....8.000 КМ;
- инвалиду III категорије са 90% инвалидитета.....7.000 КМ;
- инвалиду IV категорије са 80 % инвалидитета.....6.000 КМ;
- инвалиду V категорије са 70% инвалидитета.....5.000 КМ;
- инвалиду VI категорије са 60% инвалидитета.....4.000 КМ;
- инвалиду VII категорије са 50% инвалидитета.....3.000 КМ;
- инвалиду са степеном испод 50% инвалидитета.....2.000 КМ.

Члан 15.

Висина накнаде материјалне штете из члана 3. став 1. овог Закона утврђује се према књиговодственој вриједности мобилисане, односно одузете имовине у вријеме мобилизације, односно према факури испостављеној органу, јединици или институцији које су мобилисали, односно одузели имовину, с тим да се код материјално-техничких средстава и опреме води рачуна о

њиховој врсти, типу и моделу, те дужини употребе прије мобилизације и општем техничком и физичком стању.

Вриједност утврђивања на овакав начин не може бити већа од вриједности садржане у испостављеној фактури.

Члан 16.

Ратни војни инвалиди и чланови породица погинулих бораца, у потупку признавања права на накнаду штете, дужни су да доставе и ревизиони акт надлежног министарства у предмету личне, односно породичне инвалиднине.

IV – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о одлагању од извршења судских одлуке на терет буџета Републике Српске по основу исплате накнаде материјалне и нематеријалне штете настале усљед ратних дејстава и по основу исплате старе девизне штедње.

Начин измирења признатог права на накнаду штете по основу овог закона регулисан је Законом о утврђивању и начину измирења унутрашњег дуга Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 63/04, 47/06, 17/08, 64/08 и 34/09).

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“).